

MAGYARORSÁG

ELOFIZETESI ARAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.---	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre --- " 3.---	Negyedévre --- " 3.60
Félévre --- " 6.---	Félévre --- " 7.---
Egész évre --- " 12.---	Egész évre --- " 14.---

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

FŐSZERKESZTŐ: dr. GYÖRFFY GYULA

FELELŐS SZERKESZTŐ: FÉNYES LÁSZLÓ

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Várház-körút 8. szám.

Hirdetések pént. számításal, díjazás szerint
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Koronatanács volt.

A kiegyezési tárgyalások ismét zátonyra jutottak. Miután a magyar és osztrák miniszterek tegnap délelőtt két óra hosszat tárgyaltak, kiderült, hogy a fölmerült nehézségek le nem küzdhetők. Erre délután még egy formális tanácskozás volt a két kormány között, melyben abban állapodtak meg, hogy milyen eljárást követnek az uralkodónak való jelentéstételnél.

Mert ma már az uralkodó elhatározásától függ a kiegyezés sorsa. Széll Kálmán miniszterelnök még tegnap délután, Körber osztrák miniszterelnök pedig ma délelőtt tettek jelentést az uralkodónak arról, hogy a kiegyezés létrejötte meg-hiusult.

Az, hogy ez alkalommal mindkét kormány felajánlja az uralkodónak lemondását, már csak külső tartozéka és jelensége a válságnak. Mert a válság nem a kormányok magatartásában gyökerezik. Sokkal mélyebb oka van annak. Erre is már rámutattunk ezen a helyen, amikor meg-irtuk, hogy Ausztria és Magyarország gazdasági és állampénzügyi érdekei közt 1867 óta ellentétek merültek föl, melyeknek megoldása erősen próbára teszi a kiegyezés erejét.

Ilyen terhelés-próba ez a mostani válság. Nem Széll és Körber állnak szemben, hanem Ausztria és Magyarország. De hogy a két állam közti ellentétek így kihe-

gyeződtek és ilyen válságot idéznek elő, mint a mostani, az tisztára Körber műve.

Megmondjuk, hogyan. Az osztrák belpolitikai helyzet megsemmisítéssel fenyegeti Körber kormányát, tekintet nélkül a kiegyezésre. A cseh-német kérdés oly kritikus stádiumba jutott, hogy még abban az esetben is, ha Körber Ausztriára nézve nagyon kedvező kiegyezést kötne, ez a viszály a Körber-miniszteriumot elsöpörné mégis.

Körber tehát arra akarja most felhasználni a kiegyezést, hogy ha már buk-nia kell, ne bukják a saját hibája folytán oly csufosan elrontott cseh-német kérdés miatt, hanem mint valami osztrák „nemzeti hős“, a kiegyezés dicső mezején vé-rezzék el. Ezért vont bele a tárgyalásokba mindegyre olyan kérdéseket, melyeket már a régebbi tanácskozásokon elintézt a két kormány.

Ezért állít föl újabb és teljesíthetetlen követeléseket más kérdésekben, melyeknek megoldása a záró-tárgyalások feladata lett volna, mint a közös államadós-ságok konverziója és a készfizetések, valamint az egyenes és közvetett adók kivetésénél követendő egyöntetű eljárás kérdésében.

Körbernek ez a taktikája idézte elő a válságot. A magyar kormány ilyen köve-telésekkel szemben ridegen kénytelen volt megmaradni annál az álláspontjánál, hogy minden tekintetben elment a végső ha-tárig. Amit felajánlani lehetett, azt Széll

felajánlotta az osztrák kormánynak. Töb-bet sem ő, sem más nem adhat, mert többet ez a nemzet el nem bír.

És így történt, hogy a kiegyezési tár-gyalások tegnapi sikertelensége olyan ko-moly válságot idézett elő, amilyent a monarchia 1867 óta még nem élt.

A válságos helyzet megoldása és a függőben levő nagy kérdés eldöntése ma az uralkodó feladata volt. Az ő elhatáro-zásától függött, hogy Magyarország és Ausztria közt a 1867: XII. és 1899: XXX. törvényekkel rendelkezéseikhez képest a gazdasági közösség vagy különállóság vi-szonya áll-e be 1903-tól kezdve.

A korona tegnap meghallgatván a ma-gyar miniszterelnököt, ma az osztrák mi-niszterelnökkel tételt magának jelentést a helyzetről. Ezután koronatanácsot tartott, amelyen mindkét kormány miniszterelnöke és pénzügyminisztere részt vett.

Másfél óráig tartott a koronatanács. Az uralkodónak bő alkalma nyílt arra, hogy kontradiktórius módon ismerje meg a két állam álláspontját. Ugy látszik, az uralkodó fáradozása sikerrel járt. Mert a koronatanács után újból megkezdték tár-gyalásaikat a kormányok.

Ezt még tegnap senki sem hitte volna. Még a legnagyobb optimisták sem merték megkockáztatni azt a véleményt, hogy ma újból megkezdjék a tárgyalásokat a kor-mányok. A kiegyezés hajója tehát még nem feneklett meg teljesen.

A duchoborec-ok.

— Tolstoj Leó gróf levele dr. Schmitt Jenőhöz. —

— A *Magyarság* eredeti közlése. —

III.

Kedd, decz. 6.

Tegnap meghívtam magamhoz Verigint ebédre. Kérdezte erre tőlem, vajjon eszem-e hust, vagy nem? Midőn azt mondtam, hogy nem, elfogadta a meghívást. Ma elmesélte, hogy a közösségben az ő kezdeményezésére elhatá-rozták az összes birtokban levő fegyverek meg-semmisítését; rokoni nagyon kérték, hogy az ő fegyverei ta assanak meg az ő emlékére, ő azonban enne daczára tiltakozott, mondván, hogy sohasem örízheti meg egy ember emlékét valami tárgy, hanem csakis egyedül cseleke-detei. Es ezután fogta fegyverét, pecséttel hozzá ragasztott egy levelet a közösség testvéreihez, melyben örömet fejezi ki afölött, hogy elégetik fegyvereiket, melyekkel annyi állatnak oltották ki istentől adott életét, ugyszintén azon ígére-tük fölött, hogy soha többé élő lényt meg nem ölnek; küldi ezen fegyvert azzal, hogy azt is égessék el a többivel. Továbbá elmondta, hogy egy kérvényt intézett közvetlenül a belügymi-niszteriumhoz azon kérelemmel, hogy nevezzen ki egy külön tisztviselőt, ki a Kaukázusontuli vidékek szabálytalan közigazgatását megviz-sgálja, és hogy hasonló kérvényt nyújtott be testvére is.

Meg van győződve, hogy ezen kérvény összefüggésben van az ő Berezovba való átté-

telével, bár neki úgy mondták, hogy ez áthe-lyeztetése, propaganda terjesztése, a szegények-vel való érintkezése, közössége, testvéreivel való levelezés és az ezekre való hatás miatt történt.

Aprilis hónapban telt volna le száműzeté-sének második fele az Arhangelszk gubernium-ban. Sőt még a zsandártiszt is mondta neki, hogy készülhet haza Kaukázusba. Egyszerre hívja őt egy zsandár a tiszthez, ki értésére adja, hogy áthelyezték Berezovba, a tobelszki guber-niumba, hozzátéve, hogy a miniszter megengedi neki a saját költségén való utazást egy kísé-rővel, amelynek költsége 220 rubel. Midőn ezt elfogadta, akkor meg azt mondták neki, hogy száműzöttet törvény szerint egy kíséző nem kí-sérhet, hanem két kísézőjének kell lenni, ez pedig 450 rubelbe kerül. Verigin erre, hogy az önzés vádja ne érhesse, vett 450 rubelért ruhá-kat, szétosztogatta a szegények között és kérte, hogy szállítsák őt csak állam költségén a rendes étape-szállítmánnyal.

Sokat beszélgettünk Ferrarának „Jézus Krisztus élete“ című munkájáról és általában a kaukázusi népek életéről, és különösen az ő kö-zösségükről. Szerencsésnek érzem magamat és vágyom úgy élni, hogy a közösségnek hasznára lehessen és különösen olyan közösségnek, amely olyan emberekből áll, mint Verigin, E. P. P. B. és mások képe állott előttem, és amint Verigin elhallgatott, én kezdem róluk beszélni, ami na-gyon tetszett Veriginnek; csak azon csodálko-zott, hogy hogy élhetnek azok oly zajos vá-rospan, mint Moszkva, hol az ő véleménye sze-rint nem lehet, vagy legalább nagyon nehéz jót tenni és az életet olyaná változtatni, hogy az

teljesen emberi élet legyen, mely szeretettel van eltelve Isten és jó emberek iránt.

En az ellenkezőt állítottam, mondván, hogy azok szent dolgokat művelnek, kik nem az em-ber vagy a társadalom vagy akár az állam meg-váltását szolgálják, hanem az egész emberiség megváltását az enyészettől, hogy életük egész czélja abból áll, hogy az emberiségbe beoltsák az igaz ösmeretét és ennek igazolására oda ad-tam neki E. P. levelét, melyet nekem irt, hogy olvassa el. A levél észrevehetőleg hatott reá és megjegyezte, hogy bár sohasem látta, szereti E. P.-t. Féltem, hogy E. P. nem jön el csütör-tökön, mert megígérttem Veriginnek, hogy meg-ismertetem vele. Nagyon szerette, ha Tolstoj Leóról beszéltem és én el is mondtam, amit tud-tam róla.

Szerda, decz. 7.

Istenem! Micsoda öröm, ma láttam N. T.-t.* Ez olyan váratlanul jött, hogy találkozásunkor azt se tudtam, hogy és miről kezdjek vele be-szélni.

A felügyelő, aki a börtönbe kísérte, engem elkergetett tőle, úgy, hogy nem is kérdezhettem tőle, hogy van. Veriginnek már előbb beszéltem felőle és ő is nagyon sajnálta, hogy nem lát-hatja. Kihívtam hát a folyosóra, hogy ott vár-juk be míg a fürdőből visszajön. Végre jött. En összecsókolóztam vele, kérdeztem tőle egyet-mást, ő meg arra kért, hogy írjak neki. E ta-lálkozás után lelkem annyira megkönnyebült és szabadnak érezte magát, hogy beszélhetek min-

* N. T. J. Szibériába való száműzetésében itt van utközben bebörtönözve, száműzetésének oka, hogy megtagadta a katonai szolgálatot.

A válság.

Miután a két kormány tegnapi tárgyalásai sikerre nem vezettek, Széll Kálmán miniszterelnök tegnap délután külön kihallgatáson volt a királynál, akinek jelentést tett a kiegyezési tárgyalások megakadásáról.

Ezzel a helyzet a válság jegyébe lépett. A tegnapi esti, valamint ma reggeli magyar és osztrák lapok egytől-egyig a legizgalmasabb hangon tárgyalták a válságos helyzetet. Híre járt, hogy mindkét kormány elhatározta lemondását arra az esetre, ha álláspontja nem győzedelmeskedik.

Ma azonban kedvezőre fordult a helyzet. Mint alábbi jelentésekből kivehető, a királynál tartott koronatanácsosn sikerült a két kormánynak megtalálni a módot arra, hogy újra megkezdhessék a tárgyalásokat.

Bécs, decz. 30.

Ma délelőtt 11 órakor a bécsi Burgban ő felsége elnökléte alatt miniszteri tanácskozás volt, amelyben magyar részről Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter, osztrák részről Körber Ernő dr. miniszterelnök és Böhm-Bawerk pénzügyminiszter vettek részt. A tanácskozás másfél órát vett igénybe és déli fél 1 óráig tartott. A korona elnökléte alatt tartott tanácskozást megelőzőleg Széll Kálmán miniszterelnök Lukács László pénzügyminiszterrel és Popovics Sándor miniszteri tanácsossal fél órnyi konferenciát tartott.

Délután 2 órakor Körber osztrák miniszterelnök és Böhm-Bawerk pénzügyminiszter ismét megjelentek a Sacher-szállóban és tanácskozásra ültek össze Széll Kálmán miniszterelnökkel és Lukács László pénzügyminiszterrel.

Budapest, decz. 30.

A Magyar Távirati Iroda felhatalmazást kapott annak a kijelentésére, hogy egy bécsi lapnak az a jelentése, hogy a magyar kormány most újra előállott egy követeléssel, amelyet a kiegyezési tárgyalások egyik korábbi fázisában már elejtett, vagy hogy új követelést támasztott, teljesen helytelen. Széll Kálmán miniszterelnök a tárgyalások kezdetén elfoglalt álláspontját a tárgyalások mostani stádiumában is változatlanul megtartotta.

Bécsből táviratozzák a „Budapesti Tudósító“-nak:

Ma délelőtt 9 órakor ő felsége Körber dr. osztrák miniszterelnököt magánkihallgatáson

denkivel, aki ide kerül anélkül, hogy körülöttem hallgatónának. Verigin ebéd után lefeküdt aludni. Nekem nem igen tetszett az egész társaság, amely környezte, azok a nemes emberek, kik örökkön-örökké mindenben csak civakodnak. Mintegy csodálkozott azon, hogy én nem mondtam neki: „most már értem, hogy te miért hallgatsz mindig, még akkor is, mikor kérnek, hogy beszélj.“

Csütörtök, decz. 8.

Ma először jött el E. P. Magunkról nem beszélünk semmit. En örültem, hogy alkalmam volt vele azokról a szekta-hírekről beszélgetni, akik valami okból börtönbe kerülnek és őt azokkal megismertetni. E találkozás után Verigin kért, hogy adjam oda neki a magam és E. P. címét, amit meg is tettem. Testvére (Vazul), ki szintén jelen volt a találkozón, megmondta neki, hogy legidősebb testvérüket (nevét nem kérdeztem) és még több testvérét a közösségnek szintén letartóztatták.

Verigin arra kért, hogy ha azok is erre kerülnének, beszéljék velük és értesítem E. P.-t.

Másnap, azaz pénteken kellett Veriginnek Tulába indulnia. Midőn elszállították, szokás szerint kérdezték nevét: és midőn vallását kérdezték, azt felelte: a duchoborec-ok közösségéhez tartozom!

Péntek, decz. 9.

Verigint elvitték.

Vége.

fogadta. Az osztrák miniszterelnök a kiegyezési tárgyalások eddigi eredményéről tett jelentést az uralkodónak.

Ezután ő felsége magához hívatta Széll Kálmán miniszterelnököt és Lukács László pénzügyminisztert, akiket Körber dr. osztrák miniszterelnökkel és Böhm-Bawerk lovag osztrák pénzügyminiszterrel együtt másfél óra hosszúságú kihallgatáson fogadott. E kihallgatás eredményéről tekintendő az, hogy az osztrák miniszterelnök és pénzügyminiszter ma délután 2 órakor újból megjelentek a Sacher-szállóban Széll Kálmán miniszterelnökkel a tárgyalások folytatására.

A magyar miniszterek elutazásának ideje még nincs megállapítva.

Budapest, decz. 30.

Könyv a tengerszem ügyéről.

Pap Dániel dr. ügyvéd és publicista tollából egy elég vastkos füzet jelent meg ma a „Tengerszem ügye“ cím alatt.

A kérdés hónapokon keresztül képezte folytonos vita tárgyát s így alig van már oly oldala, mely megvilágítva ne lett volna. Pap Dániel füzeté mégis tartalmaz új dolgokat is a már letárgyalta kérdésben, de legnagyobb részben a választott bíróság ítélete ellen felhozott kifogások és érvek egyes csoportosításának tekinthető. Célja a füzetnek az, hogy a tizenkettedik órában a törvényhozás figyelmét ráterelje azokra az okokra, melyek alapján az ítélet folytán szenvedett területvesztés kikérülhető lenne.

Köztudomásu ugyanis, hogy a miniszterelnök december 10-én beterjesztette a választott bíróság ítéletének becikkelyezését tartalmazó törvényjavaslatot, köztudomásu, hogy az a bizottsági tárgyaláson is keresztül ment, úgy hogy a javaslatnak csak a plenáris tárgyalása van hátra. E tárgyalás eredményére kíván a füzet befolyólag hatni.

Az előjáró és befejező beszéden kívül huszonegy fejezetben tárgyalta Pap Dániel a kérdést s állításainak bizonyítására öttérkép is csatolt a füzetbe.

Első sorban is Ausztria részéről a kérdés előkészítésében tanúsított rosszhiszeműséget bizonyítja a két állam törvényeinek és indoklásának egybevetéséből. És — eltekintve a kérdéstől — rá mutat az osztrák törvénynek a magyar kormány által soha nem kifogásolt ama tartalmára, hogy abban nem Magyarország és Ausztria területe között való vitás határvonal kérdése lett a választott bíróság elé utasítva, hanem Galiczia és Magyarország, illetve a Szepesvármegye és Neumarkt kerület közötti határvonal. Tehát míg Magyarország a kérdést, miut nemzetközi kérdést kezelte, addig Ausztria azt mint egy államnak belső kérdését kezelte. És az ily észre nem vett rosszhiszeműségekből idők folytán a legveszedelmesebb precedensek válnak.

A füzet a vitás kérdés eldöntésében az osztrákok részéről bevitt egész sereg rosszhiszeműsége és ferdtésre mutat rá. Elmondja, hogy a bíróság elé terjesztett osztrák térképről folyóvizek és hegy-csúcsok lettek eltüntetve és egész más nevű vizek berajzolva csak azért, hogy abból következtetéseket vonhassanak le.

A választott bírósági eljárást is erős kritika tárgyává teszi, ennek jellemzésétől egy érdekes részt kiemelünk. A választott bíróság előtt nem volt vitás az a tény, hogy a vitás határnak a halastó hegy mellett kellett elvonulni. Rendelkezésre állott a vezérkari térkép és Nikorovia Gergely ügyész segédnek még 1793-ban elmondott allegátája, melyben ezen híressé vált hivatalnok a határvonalról így nyilatkozik:

„Hodie linea grancialis inter Scepusium et Galicium penes montem Rybi Staw cum fluvio Bialka descendit in fluvium Dunajec.“

„Penes montem Rybi Staw“, ezt a tiszta értelmű mondatrészt roppant agyongyötörte a választott bíróság. Penes azt jelenti, hogy mellett, a bíróság úgy fordította: felett. Rybi azt jelenti, hogy hal, mons azt jelenti, hogy hegy. Staw pedig azt jelenti: tó, vagyis az egész mondatrészt azt jelenti, hogy a halastó hegy mellett, a bíróság pedig ezt úgy fordította: a tengerszem csúcsán és e fordítási tévedés Magyarországra nézve 1900 hold területi veszteséget jelent.

Bizonyítgatja szerző az ítélet végrehajthatlanságát is, mert az ítélet szerint 1800 méter hosszú-

ságban nincsen határvonal, ez a rész tehát nem csak vitás marad, de nyitva van.

Szemére veti végül a szerző a magyar delegáltaknak eljárását, magából az indokokból merített idézetek alapján.

A füzet ára 4 korona.

A politika ujéve. Az országgyűlési szabadelvű párt tagjai ujév napján délelőtt pontban 10 órakor gyűlnek egybe a szabadelvű pártkör helyiségében, ahol a párttagok nevében Piukovich József országgyűlési képviselő fogja Podmaniczky Frigyes báró pártelnököt üdvözölni. Féltenegykor a párttagok a miniszterelnökség épületébe vonulnak, ahol Hódossy Imre országgyűlési képviselő üdvözi a párt nevében a miniszterelnököt, majd a képviselőházba mennek, ahol Apponyi Albert gróf képviselőházi elnökhöz a párt nevében Rohonyi Gyula országgyűlési képviselő intéz üdvöző beszédet.

A csajkási mandátum győztese. A csajkási kerületben tegnap a késő estéli órákban végződött be a képviselőválasztás. A jelöltek Jovanovics István udvari tanácsos és Miloszavljevics Mila ügyvéd, mindketten szabadelvűpárti programmal léptek fel. A választás eredményeként Jovanovics István udvari tanácsost 54 szótöbbséggel a csajkási kerület országgyűlési képviselőjévé megválasztották.

A szentesített indenniti és provizorium. A hivatalos lap mai száma közli az 1903. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról, valamint a Magyarország és Horvát-Szlavon Dalmátországek között létrejött pénzügyi eg. ezmény becikkelyezéséről szóló 1889. évi XL. t.-cz. hatályának újabb meghosszabbításáról szóló törvények szentesítését, mely 1902. évi december 26-án kelt.

A szászok válasza. Vasárnapi vezércikkünkben foglalkoztunk gróf Apponyi Albertnek a „Brassói Hírlap“ utján közölt szavataira. Cikkünk alapjondatata az volt, hogy a nemzetiségi politikának egyedüli biztos vezérével a nyelvegységre való törekvés legyen. Hogy álláspontunk helyes volt, bizonyítja a szászok nyilatkozata, mely szerint ők csakis ettől a politikától félnek, mert más politikának úgy sem volna velük szemben eredménye. A Nagy-Szebenben megjelenő „Siebenbürgisches Deutsches Tageblatt“ tegnapi számában közölt szász nyilatkozat szerint ugyanis: a szászok elvetnek minden föderalizmust. A szászok a politikailag egységes magyar nemzet alapján állanak és csak azoktól a törekvésektől félnek, melyek a nyelvegység megteremtésére irányulnak.“

A képviselőház ülése. Holnap, az év utolsó napján délelőtt tíz órakor a képviselőház formális ülést tart, melynek az elnöki bejelentéseken kívül csak egyetlen tárgya lesz: a miniszterelnök be fogja terjeszteni a főrendek összeférhetetlenségéről szóló törvényjavaslatot.

VIDÉK.

(—) A torontáli főispán-iktatás. Nagy ünnepélyességgel iktatták be tegnap Dellimanics Lajost Torontál vármegye főispáni székébe. Dr. Vinczehidly Ernő üdvöző beszédét, valamint a főispán programbeszédét nagy lelkesedéssel fogadták. A szomszédos törvényhatóságok képviselői s a megyebeli előkelőségek, köztük a Csekonic, Karátsanyi, Tallián, Rónay, Nákó, Liphay, Dániel, Gyertyánffy családok képviselői már tegnap érkeztek Nagybecskerekre, melynek polgársága az új főispán tiszteletére fáklyamenetet rendezett. Este a városi színházban díszelőadás volt.

(---) Zemplénvármegye hétfői közgyűlésén a nyugalomba vonult Matolay Etele alispán helyébe egyhangulag Dokus Gyula főjegyző, főjegyzővé Thuránzky László, első ajjegyzőkké Dókus László, Bernáth Aladár, Görgey Géza, Bajusz Zoltán s szolgabíróvá Herics Márton választották meg. Megválasztották még: a közigazgatási bizottságba Fejes István, gróf Majláth József, Molnár Béla. Nagy Barna báró Sennyei Miklós, Buza Barna indítványára elhatározták, hogy Rákóczi Ferenc, Zemplénvármegye szülöttjének szabadságharcza 200 éves évfordulóját megünnepelik. Az ünnep rendezésére tíz tagú bizottságot választottak.

Valasek János képviselőt elítélték.

— Távirati jelentés. —

Nyitra, decz. 30.

Valasek János miavai ügyvédet, a múlt évi októberi képviselőválasztás alkalmából, nemzeti-ségi programmal *Verbón* képviselőnek választották meg. Ez a kerület régi fészke a pánszláv törekvéseknek s az egyedüli hazafias elemet ott csupán a hivatalnokok képezik.

Midőn Valasek János múlt évi szeptember 22-én *Krakován* tót községben több száz főre terjedő hallgatóság előtt elmondta tót nyelvű programbeszédét, abban úgy állította oda a magyarságot, mint a tót nép elnyomóját s *kik az iskolákban a magyar nyelvet megmérgezik a gyermekeket s azt mondotta, hogy a magyarok menjenek vissza Acsiába, ahonnan jöttél; és legyen minden úgy, ahogy ezer év előtt volt.*

Valasek Jánost a felzúgott pánszláv választók, az ily, nekik szájuk ize szerinti magyarellenes kifakadásokért csakugyan megválasztották képviselőnek, ámde dr. *Chudovszky Géza* nyitrai királyi ügyész, a Valasek programbeszédjében elhangzott államellenes izgatások miatt a büntetőtörvénykönyv 172. § 2-ik pontjába ütköző *nemzetiség elleni izgatás büntetése* című vádat emelt ellene s ez ügyben több napon át tartó tárgyalás után, ma délben hirdette ki a királyi törvényszék az ítéletet. Nyitrai tudósítónk az ítéletet a következő táviratban közli velünk:

Nyitra, 1902. decz. 30.

A nyitrai királyi törvényszék Valasek János képviselőt *bűnösnek mondotta ki a nemzetiség elleni izgatás büntetése* s ezért őt három havi fogházra s 300 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész *súlyosbításért, a vádlott a büntetés leszállításáért felebezett.*

Rabszolga-kereskedés.

A leányvásár megszűntetése végett *Párisban* megtartott *nemzetközi konferenciáról* nagyon érdekes adatokat közöl a *Journal* genialis *roniqueurje J. Claretie*. A kérdés — fájdalom — nálunk is nagyon aktuális, s bizonynyal nem lesz érdektelen, ha nagyjában ismertetjük.

A leánykereskedést figyelemmel kíséző rendőrközögek a kufárokat: *husárusnak* nevezik és nagyon helyesen, hiszen üzletük nem egyéb, mint méiszárszék, aminek a világ minden részében van fiókja. Transvália egy küldik a szegény leányokat, mint a postai csomagot, Melbourneban bezárják őket, Cirkassziában egyszerűen elrabolják, mint a marhákat és a nemzetközi tárgyalások folyamán oly adatok merültek fel, hogy a ki hallja, abban kétség támad az ránt, vajjon a XX-ik század hajnalán avagy a közép-korban élünk-e?

Doktor Ismail Kemal Bey volt török császári ezredorvos hozta a konferencia elé a szerencsétlen cserkeszleányok sorsát, kiket a huskereskedők teljesen olybá vesznek, mint a vadállatot. Sehöl a világon úgy nem virágozik a leánykereskedés, mint a török birodalomban s a szép cserkeszleányok képezik a legkeresettebb cikket. A szultán háremében hatszáz rabnő között háromszáz cserkeszleány.

„Kiváltképen az orosz kormányt szólítom fel — mondja Kemal Bey — mint a muzulmán Cirkassio birlalóját, s követelem, hogy szüntesse meg az e vidéken annyira uralgó leányvásárt. Es kérem a kongresszus minden nemzetbeli képviselőjét, hasanak oda, hogy megvédjük az emberiséget, hogy megmentjük azt a számtalan fiatal leányt a torturától, örök börtöntől, s azokat a szegény, szerencsétlen kisfiukat a legborzasztóbb csonkítástól — egy szóval könyörgöm az értekezlet előtt, tőrülje el e vérfoltot, ami meggyalázza a keletet épen úgy, mint az egész művelt világot.“

Dreyfus Ferdinand ez értekezleten a leányvásár megszűntetésére egy törvénytervezetet nyújtott be, ami így kezdődik: „Az aki egy kiskoru leányt az erény utjáról leszédít — —“ tehát csak kiskoru leánynyal tilos a kereskedés, mivel szemben Feuilloley semmitőszéki főügyész a pétervári nemzetközi értekezleten azt proponálta, hogy a csábító — akár kis- vagy nagykoru az áldozat — mindenkor büntetve legyen, hiszen, ha a leánykereskedőnek joga lesz

spekulálni a nagykoru leányokkal, akkor módot fog találni a kiskoruak nagykorúsítására, mint ahogy a szerelem kufárai módot leltek arra, hogy a már elvesztett erényt helyreállítsák.

A leánykereskedő ravasz kópé — mondja Feuilloley — s mindig fog találni tanut és okmányt, ami áldozata nagykorúságát bizonyítja. Rendelkezzék a nő szabadou a személyével, de a csábító, a kufár vegye el szigoru büntetését, akár mily koru is az áldozata. A nagynevű ügyész szerint még így is egész tömege marad az oly eseteknek, ahol a czinkost nem érheti el a törvény kezé. Számtalan esetet tud, hogy a közvetítő asszonyához egy régi vendége ajánlott egy szép, fiatal uri asszonyt, aki pillanatnyi pénzzavarban az öngyilkosság küszöbén áll; még arcképet is csatolt az ajánlathoz.

A kufárné természetesen siet meghívni a kétségbeesett hölgyet, hogy látogassa meg s *ő megmenti*. A mentő szó itt talán nincs helyén, de ennek dacára a látogatás a kellő eredményre jár s maga a kufárné sem sejt, hogy ilyenkor épen maga a férj vagy a szerető volt a husárus, a jogszerű czinkos, akit a törvény nem sujthat, mint ahogy nem sujthatja a kis kórta leány, az utolsó sorban tánczó kis patkány anyját, aki leányát egyenesen arra nevelte, hogy kellő időben pénzre váltsa bájait. És itt önkénytelenül is felmerül a kérdés, volna-e mód megmenteni a szegény leányokat, akik napról-napra kénytelenek küzdeni a legundokabb kerítő: a nyomor ellen, túrni annak csábításait szüntelen, míg végre megesik a legtisztább erény is? Fog-e támadni egy jótékony intézet, mely otthont, családot, mentővárat nyújt az elhagyott, inséggel küzdő leányoknak? Bizonyára ez lenne a legnemesebb intézménye az új századnak.

TÁVIRATOK.

Ujabb koronatanács.

Bécs, decz. 30.

(délután 4 órakor.)

Ó felsége elnöklésével a ma délelőtt tartott korona-tanácskozást, a melyen Széll Kálmán és Körber miniszterelnök és a két pénzügyminiszter vettek részt, ma délután 2 órakor folytatták. A konferenciát, a melyen a négy államférfi vett részt *eredményre nem vezetett*. Lukács László pénzügyminiszter a délutáni vonattal Budapestre visszautazott, míg Széll Kálmán, aki a mai *Lamsdorff* gróf tiszteletére rendezett estélyen hivatalosan részt vesz, az éjjel jön vissza.

A venezuelai bonyodalom.

Washington, decz. 29.

A venezuelai kérdésben most *Castro* nyilatkozatát várják. A külügyi hivatal teljesen informálta *Bowen* követet a Berlinnel, Londonnal és Rómával folytatott jegyzékváltás eredményéről. Bowen utasították, hogy a dolgot most maga vegye a kezébe és állapítsa meg, hogy milyen részletek kerüljenek a jegyzőkönyvbe, amelyet fel kell venni, mielőtt a kárterítési követeléseket a választott bíróság elé terjesztik. Bowen ebben a dologban kizárólag mint Venezuela megbízottja jár el. A külügyminiszterium hivatalnokai mindenütt azt a felfogást igyekeznek terjeszteni, hogy működésük a felek összenozásával megszűnt. Valoszinű, hogy Bowen mint Venezuela képviselője meg fog jelenni a Washingtonban összehívott bizottságban, amely a jegyzőkönyvet össze fogja állítani.

London, decz. 30.

Washingtonból jelentik tegnapi kelettel: Anglia és Németország ma közölte a külügyi hivattal azokat a feltételeket, amelyek mellett hajlandó beleegyezni a venezuelai kérdésnek békebírótság útján való eldöntésébe. Hir szerint Németország 300,000 dollárt és teljes megkövetést követel, ellenben Nagy-Britannia hajlandó a megkövetésről lemondani és csak 40,000 dollárt követel.

Mozgósítás Spanyolországban.

Madrid decz. 29.

A szabadságon lévő tiszteket behívták. A kormány közölte a hatalmasságok képviselőivel azokat a híreket, amelyeket *De Cologan* tangeri spanyol követtől kapott.

Madrid, decz. 30.

Magántáviratok szerint a marokkói szultán meg akart szökni Fezből, de megakadályozták benne. A lapok rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a tanácskozásnak, amelyet a király a hadügyi és a haditengerészeti miniszterrel folytatott. Az *Infanta Isabella* hadihajón kívül még ma hadihajókat is tartanak készületben Malagaban és Algezirasban. 4000 főnyi gyalogság és két század lovasság készen van arra, hogy a cautai és melillai helyőrség megerősítésére elinduljon. Fez körülzárásának hírért megerősítik.

Olvasóinkhoz.

Az új esztendővel a *Magyarság* fennállásának negyedik esztendejét kezdi meg. Küzdelmes időnek eredményeképpen a negyedik év elején köszönetünket fejeztük ki, hogy a közönség a *Magyarság*-hoz megjelenésétől kezdve hiven csatlakozott és önzetlen hazafias törekvéseinket felismerve, készségesen járult a *Magyarság* megerősödéséhez.

Három esztendő lankadatlan munkásságára hivatkozva, olvasóinkat szükségtelen biztosítanunk arról, hogy kitűzött célunk: a magyar társadalom egységét, hagyományos szabadelvű alapon, az egységes magyar társadalom erejével pedig a nemzeti államot intézményeiben, szellemében, gazdasági életében kiépíteni, s ez alapon — mert csak így van létjoga az államok sorában szerepeini — kifelé helyzetét biztosítani.

Igaz, hogy e nagy czél megvalósítására eszközeink még szerények, de törekvésünkben segít bennünket az a függetlenség, amely politikai, társadalmi és közgazdasági tekintetben a *Magyarság* lelke, ereje és irányának egyetlen, de legfőbb biztosítóka. A *Magyarság* csak nemzeti kérdéseket ismer, de nem ismer feszélyező kérdéseket. A *Magyarság* a felekezeteiket, az agrárizmust, a merkantilizmust csak addig fogadjal el és addig támogatja, amíg a nemzeti érdekek szolgálatában állanak. Ezentul minden felekezeti és minden gazdasági harc csak a társadalmi bomlásnak lehet a forrása, s így üldözni fogjuk.

A *Magyarság* tehát az egyetlen orgánum, mely minden melléktekinet nélkül minden napnak minden eseményét hiven visszaadhatja és becsületes, szókimondó, minden léhaságtól ment, igaz lelki ujság.

Ily módon szolgálva tovább is céljainkat, joggal reméljük, hogy a nemzet független gondolkodói s a jó hazafiak e lap körül fognak továbbra is csoportosulni, s így sikerülni fog azt a közszellemet ápolni, amely közügyekben az egyéni érdekek, a kiváltságok felett kizárólag csak a nemzet és egységes társadalom nagy érdekeit tartja szem előtt.

E közszellem elterjesztését azáltal is kívánják előmozdítani, hogy lapunkat minden üzleti érdektől menten, nagy anyagi áldozatok árán a *legolcsóbb politikai napilappá* tettük, hogy így eljuthasson a legszegényebb magyar ember hajlékába is.

Lapunk főszerkesztője *dr. Györfly Gyula* és felelős szerkesztője: *Fényes László*, egyénisége és a körülötte csoportosuló író, és kiváló ujságíró-gárda kezesség arra, hogy lapunk rendíthetetlenül fog kitűzött célja felé törekedni.

E LOFIZETÉSI ARAK:

Helyben:

Egy óra kor. . . . 1.— Negyedévre . . . 3.—
Félévre 6.— Egész évre . . . 12.—

Vidékre:

Egy óra kor. . . . 1.20 Negyedévre . . . 3.60
Félévre 7.— Egész évre . . . 14.—

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

NAPI HIREK

Budapest, decz. 30.

— **Időjárás.** A magas levegőnyomás délkeleti Európa fölött megmaradt. A depresszió az északi tenger felé nyomult. Az európai időjárás általában enyhe és délkeleti Európa kivételével csapadékos. Hazánkban a normálnál magasabb a hőmérséklet; esők az északi részen fordultak elő.

Jóslás: Változóan enyhe idő várható. Ného esővel.

Hőmérséklet; 8 fok C.

A miskolci színház szennyese.

Azokra a támadásokra, amelyekkel Szalkai Lajost, a miskolci színház igazgatóját illettük, tudvaleg a színészegyesület fegyelmi tanácsa megindította Szalkai ellen a fegyelmi vizsgálatot. Mészáros Kálmán irodai igazgató és Kazalicszky Antal, kik a vizsgálatot vezették, mintegy 40 tanut hallgattak ki, akik az igazgatóra nézve súlyos vallomást tettek s ez épen elegendő arra, hogy a vidéki színészetet teljesen kompromittálják.

A fegyelmi tanács dr. Komor Gyula elnöklete alatt Vidor Dezső, Márkus József tanácsnokok és dr. Faludi Jenő jogtanácsos, már a múlt héten tárgyalták az ügyet, de akkor Szalkai jónak látta a tárgyalásra személyesen meg nem jelenni. A fegyelmi tanács azonban akkor kötelezte az igazgatót a megjelenésre és tegnap délutánra tüzte ki a tárgyalás folytatását. Tegnap délután aztán folytatólag tárgyalták Szalkai ügyét, melyen először az igazgató ellenirát olvasták fel. Ebben az igazgató természetesen a dolgokat teljesen elferdítve adja elő. A tárgyaláson a fegyelmi tanács kérésére mint tanak megjelentek: Kacziány Viola, Rajz Ödön és Deri Béla, a miskolci színház tagjai, Bakó László a Nemzeti Színház tagja, Sigmund Nándor és Hegyi Kornélia a Magyar Színház tagjai és Feld Aurél lapunk munkatársa. Bakó László tanu újabb váddal lépett fel. Elmondta, hogy vendégszerelésekor öt Szalkai megkárosította, mert a bevételekről hamis mérleget készített. A főlhozott vádakra kijelenti, hogy azokat ismeri és teljesen megfelelnek az igazságnak. Sigmund Nándor, a Magyar Színház táncmestere azt vallja, hogy Szalkai az ő szerződését ok nélkül bontotta fel. — Hegyi Kornélia szintén úgy vall, mint ahogy a vád előadja. Kacziány Viola és anyja Kacziány Antalné legfőképp a szerződés jogtalan felbontására vonatkozólag tesznek vallomást. Feld Aurél a lapunkban szelvéstetett ügyeket ismétli és kijelenti, hogy hajlandó is azokat bizonyítani. Még Rajz Ödön és Deri Béla, a miskolci színház tagjai adtak több ügyben felvilágosítást, mire az idő előrehaladottsága miatt a tárgyalást ma délután három órára halasztották. Valószínűleg azonban a tárgyalás ma sem lesz befejezve, mert a fegyelmi tanács a vizsgálat kiegészítését fogja javasolni és kérni fogja Tarnay József alispánnak és még néhány színésznek a kihallgatását. Az alispán és szünügyi bizottsági elnöknek vallomása elé élénk érdeklődéssel nézünk. Addig csak szárazon regisztráljuk az eseményeket.

— **Beteg képviselő.** Dr. Hertoványi József orsz. képviselő, a „Magyar Állam“ főszerkesztője két hét óta influenzából eredt súlyosabb betegségben szenved, s fölötte ma orvosi tanácskozást tartanak. A beteg, mihelyt állapota engedi, Délvidékre utazik.

— **Újév a királyi palotában.** Az újévi üdvözlések átvétele alkalmából holnap szerdán gróf Apponyi Lajos, magyarországi udvarnagy és neje, szül. gróf Seher-Thoss Margit palotahölgy fogadó estét tartanak a kir. palotában. A fogadás esti 8 órától 10-ig tart s arra ma Bécsből megérkeztek a megfelelő számú ajtónállók s a szolgaszemélyzet.

— **Bartók Lajos haldoklik.** Esméletlenül, agóniában fekszik Bartók Lajos, a poeta a Vöröskereszt-kórházban. Állapota annyira súlyos, hogy orvosai életéről már lemondtak s minden pillanatban várják halálát. Gyöngéd női kezek, jóbarátai és tisztelői adják egymásnak a betegszoba ajtajának kilincseit és aggódva érdeklődnek a nagybeteg hogyléte felől. Ma délelőtt Krammer Teréz, Szana Tamás, Györffy Gyula, Abrányi Emil, Tarnay Alajos és még számosan látogatták meg, de a beteg már senkit sem ismeri fel. A kórház telefonja pedig folyton cseng és nem győznek választ adni a sok-sok

kérdezőnek, akik mind Bartók állapotáról kérnek felvilágosítást.

Most, fél 4 órakor telefonon jelentik a kórházból, hogy Bartók Lajos állapota nagyon változatos. A halál bekövetkezését minden pillanatban várják.

— **Kovács Albert betegsége.** A magyar politikai élet egykori kiváló harcosa, a nemzeti párt volt alelnöke hosszabb idő óta súlyos beteg. Betegsége tegnapelőtt óta annyira rosszra fordult, hogy orvosai a nagy beteg operálását határozták el, a melyet a napokban hajtanak végre.

— **Az orosz czár ajándéka.** Pétervárról táviratozzák, hogy Miklós orosz czár abból az alkalomból, hogy a pétervári hadapród-iskola jubileumára kiküldött német küldöttséget fogadta, négy hadapródnak emlékül arany szírvarkatárcákat ajándékozott, amelyek gyémántokkal kirakott birodalmi sással vannak díszítve. Rendkívül szívélyesen fogadta Schwarzkoppen tábornokot és melegen bucsuzott el tőle.

— **Pavlovics Ljubomir kizárása.** Azóta, hogy Favlovics Ljubomir országgyűlési képviselő lett, azt hiszi, hogy mindenáron szerepelnie kell. Nem is válogatja meg a formákat. Elvégre is az a fő, hogy tudjanak és beszéljenek róla. Így aztán Pavlovics pályaudvarokon verekedik, a parlamentben szidja a magyarokat, sőt vád alá is helyezeti magát. Egy idő óta aztán kezdett rosszul menni a Pavlovics ur sorsa. Nem lehetett verekedni, mert a pályaudvarokon menekültek előle, a parlamentben nem lehetett szidni a magyarokat, mert becsukták a képviselőházat és következképpen még vád alá sem helyeztethette magát. Ez végkép elkiserítette Pavlovics Ljubomirt s gondolt egyet és hogy ismét beszéljenek róla, kizáratta önmagát a saját hívei: a szerb radikális párt egyesületéből, ma aztán már ismét népszerű Pavlovics. Ismét beszélnek róla és a lapok is megírják, hogy a szerb autonómiai radikális párt újvidéki központi bizottsága Pavlovics Ljubomir országgyűlési képviselőt a szerb radikális párt kebeléből kizárta, mert a napokban megtartott temesvári szerb egyházmegyei kongresszuson a párt programja ellen foglalt állást.

— **A koronás szökevények.** Egy főherceggel kevesebb van. A felség elfogadta Lipót Ferdinánd lemondását, töröltette a hadsereg tisztí névsorából, az arany gyapjas-rendvitézei közül s beszűntette 40.000 korona évjáradékát s kötelezte hogy ez életben többé a franciaia határt nem lépi át. Es e legfelsőbb elhatározással az utolsó előtti felvonás ért véget e szindarabban, mit az ifju felhevülés, könnyelmű, léha gondolkozás inszenizozott.

A szász trónörökös né osztja mindig fivére sorsát s el van határozva végig kitartani a Giron oldalán, ha ugyan az anyagi kérdések nem huznak keresztet elhatározására, mert a hírek szerint sem a hercegi pár, sem Giron nem rendelkezik elég pénzzel, hogy a költséges Angletterre szállodai életet elviselhesse s az inség, ez a nagy fegyver, sok nemes, nagy szenvedély okozta fellángolást, becsúgyat tiport már a sárba, és így a Giron nagybátyjának félelme, hogy rövidesen az ő tárczájára szorul a szökevény pár — alkalmasint alapos lesz.

A szász király népe megnyugtására az egész kínos ügyet hivatalos formában akarja a közönség elé terjeszteni s Lipcséből már is „magas helyről“ származó hírek szállonganak, hogy a trónörökös-pár vizzályának egyedül Giron cselszövényei voltak az okozói s azelőtt a legjobb békében éltek. A hercegnő által annyira sürgetett válásból azonban semmi sem lesz, mert a pápa előre is határozottan kijelentette, hogy abba beleegyezni semmiesetre sem fog.

— **Jégrobbantások a Dunán.** A Duna jege sok helyen annyira megtorlódott, hogy Darányi Ignác földmívelési miniszter elrendelte azok felrobbantását. Két hatalmas torlasz van. Egyik Fajsz fölött a kopányi átvágás felső torkán, ahol a jégtorlasz 2-8-5 méternyi vastagságu s az alsó Mohács alatt a sirinai átvágás felső torkánál. A robbantások ugy a felső, mint az alsó torlasznál ma veszik kezdetüket. A víz daczára a duzzadásnak 2 méterrel alacsonyabb a töl-téseknél s így veszedelemtől tartani nem kell. A földmívelésügyi miniszter utasításából a felvétel eszközésére Hajós műszaki tanácsos, a robbantások vezetésére Schöffler főmérnök, a visegrádi kincstári kőbányák főnöke utazott a helyszínére, az utászcsapatoktól egy törzstiszt s két százados kíséretében megfelelő katonai műszaki legénységgel.

— **Jubileum.** A székesfővárosi házinyomda személyzete e hó 27-én ünnepelte meg könyvnyomdai osztálya művezetőjének, Köberling Károlynak szolgálata 25 éves jubileumát. Értékes emléktárgyat és emléklapot adott át az ünnepeltnek, esto pedig a budai Vigadó termeiben sikerült hangversenyt és 140 teritékű banketet rendezett. Az első felköszöntőt Jauernik Nándor mondotta, kiemelve a derék művezető érdemeit, azután pedig Mihályi József mérnök és Melljes Dehár köszöntötték fel a jubilánst, míg Tiringer Károly, a könyvnyomdai osztály művezetője Jauernik Nándor igazgatóra ürített poharat. Vacsora után tánczra perdült a társaság és a kedélyes fesztelen mulatságnak csak a hajnal beszürodő világozsága vetett véget.

— **Humberték.** A legújabb jelentések szerint a Humbert-családot a mai nap folyamán hallgatta ki először a vizsgáló bíró s rögtön azután alá vetették az antropometriának és fényképezésnek. Közönséges rab czellájuknak nincs még a madridi fogház fényes berendezése, az összes butorzat egy vaságy, szalma szék és fényezetlen asztalból áll. Miután a sovány rabkoszt, ami csak leves és kenyérből áll, nem tett nekik, az államügyész megengedte, hogy a közeli kis vendéglőből fejekint 1 franc 25 centimért eledelt hozassanak. A nagy Teréz azonban e vékony ellátással nincs megelégedve, betegnek jelentette magát s orvost kíván.

Különben egész Franciaország egyetért abban, hogy a bűnpörnek politikai háttére lesz, s maga a Humbert-család elfogatása egyedül a távozó spanyolországi francia követ Patenotrenak bosszuállása kormánya ellen, és miután a Humberték hitelezői között Hamadard, a Dreyfus Alfréd apósa is szerepel, attól tartanak, hogy ez affaire alkalmából az egész gyűlöletes Dreyfus-ügy újra felszínre kerül. Nagy botrányokról beszélnek, miknek alapja különösen a Humberték vires-cauci kastélyában talált összetört fényképező lemezeken nyugszik. A lapok sokat irtak arról a fontos értekezletről, amit Du Buis államügyésznél Languest közigyőző, Sabat és Auzoux, a Humbert és Crawfordok ügyvéde tartott. Ebből egy szó sem igaz. Valami jó kedvű fiu a Du Buis nevében telephonon hívta össze a három urat az ügyész lakására s csak ott vették észre, hogy felültették őket. Különben a drámába már belejátszik a nagy impressario Barnum is, aki Humbert Evának fejedelmi hozományt ajánl, ha vele egy tizenegyhónapos körutrá indul.

— **A székely társaságok akciója.** A székely földbirtokokat nagy veszedelem fenyegeti. A nemzeti bankok egymásután adják el a székely birtokokat, a tunsádi kongresszus egyik főcélja az volt, hogy a kormány szövetkezzék a társadalommal arra, hogy a székely birtokok lehetőleg székely kézben maradjanak. A budapesti székely egyesület utolsó közgyűlésén elhatározta hogy a marosvásárhelyi székely társasággal kapcsolatban ügynökséget szervez, melynek az lesz a feladata, hogy az eladásra kerülendő székely birtokokról jelentést tegyen a székely egyesületnek és a kormány-biztosságnak, hogy ezek útján a kormány figyelme felhívassék a birtok esetleges megmentésére. A budapesti Székely Egyesület a jövő évre Bedő Albert elnök elterjesztésére 2000 koronát szavazott meg az említett ügynökség költségére.

— **Öngyilkos gróf.** Egy sokat élt magyar magnásszomorú végéthozza egy rövidke távirat. Gróf Festetics György halálát jelentik Zágrádból. Néhány évvel ezelőtt még szereplő tagja volt a magyar magnásvilágnak. Oriási vagyont könnyelműen pazarolta a kaszinók zöld asztalánál és félvilági hölgyek társaságában. Aztán megunta az irthont s külföldre ment. Ott is feltűnt költsékesével és gavallér viselkedésével. Majd ismét hazajött és egyideig még vagyonának romjaiból élt. Mire vagyonát teljesen elfelesztette, a daliás természetű magnás teljesen megtört, esztét vesztette és a zágrábi elme-gyógyintézetbe került. Ott kinlódott jó ideig, míg tegnap egy pillanatra visszanyerte gondolkozó képességét és egy örizetlen pillanatban felakasztotta magát. Mikor észrevették, gróf Festetics György már halott volt.

— **Értekezlet a villamos vasutak biztossága ügyében.** A kereskedelemügyi miniszter, a közuti villamos vasutaknál életbeléptethető biztossági intézkedések megvitatása czéljából, az 1903. évi január hónap 7-ikének délutáni 4 órájára értekezletet hívott össze, a minisztériumának helyiségébe.

— **Roosevelt elnök balesete.** Washingtonból jelentik: *Roosevelt* elnök jobb szeme fölött kissé megsérült. Hír szerint *Woods* tábornokkal való vívógyakorlat közben érte a sérülés.

— **A szánka meg a ló.** A tordai havasok alján Polyánban, a „szomorú malaczhoz“ címzett korcsmában vidám társaság tanyázott. Kívül nagy pelyhekben szállingózott a hó és kis idő múlva patyolat lepedő borította a gyéresi országot, mely fehér szalagnak látszott a korcsma ablakából. Elanynyira, hogy Gáspár a közgyám önkéntelen felsőhajtott: hej be jó volna szánkázni. A notárius ráfeleli:

— Hisz van nekem lovam.

— De nincs szánkód.

— Ha csak az kell, itt vagyok én — szól a kovácsmester. Olyan szánkóm van nekem, hogy a főispán szánkója, ha meglátná, szegyenében az utszéli árokba fordulna. A szót tett követte, a társaság felczihelődött s egy pár perc múlva a notárius ur „Mérge“-e, meg „Villám“-a noki vágott a gyéresi kaptatónak.

De valaminthogy cél nélkül való utazás csak nagy urak divatja, ők pedig nem lévén nagy urak, céljukat elérik, betértek a gyéresi „meddigiszó“-csárdába.

Igaz, hogy a korcsmáros nem igen örült meg a vendégeknek, akiket elég alkalmasnak talált arra nézvést, hogy délutáni álmát elvegyék. annál inkább kívánta őket Zsófi asszony a poklok mélységes fenekére, mivelhogy bundát, sipkát, lábszákot a pitvarban hótalanítottak.

Ok azonban beültek a kis ivóba és talán még most is ott ülnek, ha a korcsmáros nem biztatja őket: ballagjanak már kőcmk, mert elrekednek az uton.

— Megyünk, megyünk és indultak kifelé.

Mikor már az országuton annyira haladtak, hogy még egy vakkantás sem hallatszott a faluból a kovácsmester elérékenytlve így kiáltott fel:

— Mégis csak jó annak, akinek szánkója van.

— Mit ér a szánkó ló nélkül, mondja a jegyző.

— Többet mint a ló szánkó nélkül.

— Igen? Hát lássuk. Hó, ha hó. Megáll a két táltos, a notárius leugrik a szánkóról, Gáspár nemkülömben, kengyelvasat csinálnak az istrángból és elvágtatnak. Lássuk hát, mit ér a szánkó ló nélkül!

Mikor a kovácsmester felocsudott, már ő kelmék otthon is voltak talán.

A majsztram a rud mellé állott, hazahuzta a szánkóját mondván: mégis a notáriusnak volt igaza.

— **A genfi bombamerénylő letartóztatása.** Tudvalevő, hogy a genfi Szent Péter székesegyházat levegőbe akarta röpíteni egy ismeretlen anarchista. A rendőrség széleskörű nyomozást indított és mindenfelé szétküldötte egy *Marchetti* nevű embernek az arcképét, akit alaposan gyanúsítottak a merénylet elkövetésével. Mint Neuenburgból táviratozzák, az ottani prefektus tegnap reggel megkapta *Marchetti* fényképét, aki sajátkezűleg írt levélben megírta a szövetségi ügyésznek, hogy ő követte el a merényletet. Mikor a levelet olvasta, abban a pillanatban belépett egy csendőr három csavargás miatt letartóztatott emberrel. Az egyikben *Brunier* rögtön felismerte a merénylőt és rá kiáltott:

— Ön vetette a bombát?

Marchetti nyugodtan beismerte a tettet. Ugy látszik, hogy elmeháborodott. Két töltényt találtak nála, de tartalmukat még nem vizsgálták meg.

— **Halálozások.** Nemes-militicsi *Delity Vidá Kovács* Péter, aki az 1848-49-iki szabadságharcban mint honvéd vett részt, tegnapelőtt Karczagon 78 éves korában meghalt. Temetése ma délelőtt 11 órakor volt Karczagon. Az elhunyt ravatalára még élő bajtársai koszorút helyeztek.

Szászfalvai *Felszeghy* Sándorné, született lécfalvi *Gyárfás* Gizella tegnap 44 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése ma délelőtt 11 órakor volt a Vörös-Kereszt-Erzsébet-kórház kápolnájából.

— **Hála fejében.** *Ferozsovíts* Józsefné a Remete utcában egy didergő cselédeányt, karján egy csecsemővel pillantott meg. Megsajnálta a leányt, amikor megtudta, hogy nincsen szálása, felhívta a Remete-utca 26. számú lakására. A cselédeány hálásan elfogadta a meghívást, de másnap megszökött s ott hagyta gyermekét.

— **Újév a postán.** Az újévi nagy levélforgalom késedelem nélkül való lebonyolítása céljából Budapesten a balparti részen a rendes levélhordókon felül még 70 kiségitő is fog kézbesíteni, kik megkülönböztetésül karszallaggal lesznek ellátva. A posta- és távirdaigazgatóság kéri a közönséget, esetleges felszólamlásoknál erre figyelemmel legyen.

— **Bankárok karácsonya.** Rossz idő jár a bankigazgatókra mindenfelé és ha így halad, ez a nagyon irigyelt hangzatos cím el fogja veszteni minden varázsát. *Berlinből* *Hayde* Albert, a *National bank für Deutschland potsdami* fiókjának másodelnöke eltűnt. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy az iptézetpénztárából 95,000 márká értékű érték papiros hiányzik.

Párisban *Boy* rendőrkapitány egyidőben tartóztatta le *Oster*, *Palmarini* és *Fribourg* urakat, mint a *Banque Syndicale* és a *Banque Canadienne* igazgatóit. E három kitűnőség család és család kísérlete miatt kerültek börtönbe s minden valószínűség szerint ide követik őket *E. J. Delamarre*, a *Klondike* *Newsi*, *Colombie Britannique* és az *Atlin-tavi* aranybánya részvénytársaságok igazgatója, akit arszvénytársaságokra vonatkozó törvény megszegésével vádolnak.

— **Rablók támadása a Városligetben.** Tegnap este *Cseke* János dégh-i molnár a városligeti vasuti töltés mellett három utonálló leteperte és kirabolta. *Cseke* ugyanis a Hungária-uton lakó fiát ment meglátogatni. A vasuti töltésnél paprikát szórtak a szemébe és amikor így lehetetlenné tették, elvették a pénzét és a tárczáját és fekete sapkáját is. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Rövid hírek. Tűz a Rökusban.** Tegnap este a Rökus-kórházban a konyhába vezető kénnyelhez közel fekvő II. emeleti szoba, amelyben az egyik orvos lakik, mennyezetének gerendája meggyulladt. Mielőtt azonban nagyobb baj származhatott volna, a tüzet eloltották. — **Öngyilkosság.** Ma reggel a Rác-fürdőben egy 30 év körüli, munkás kinézésű ismeretlen ember halántékon lötte magát s meghalt. *Mátrai* József *Isabella-utca* 10. számra címzett levelezőlapot találtak nála. — **Lopások.** A rendőrség lopásért letartóztatta *Kála* József foglalkozás nélküli egyént. *Gersl* Géza újságíróst letartóztatták, mert *Rákosi* Józsefné kecskeméti illetőségű lakos zsebéből kilopta a pénztárczát. *Boda* János háziszolgát letartóztatták, mert főnökét, *Vértes* Emil Muzeum-köruti kereskedőt többször meglopta. *Albert* József kövező, önként jelentkezett a rendőrségnek és beismerte, hogy szüleiktől 215 koronát lopott és ezt itt a fővárosban elmulatta. A rendőrség letartóztatta *Radányi* Károly asztalos legényt, aki Csákvárt lakó gazdáját meglopta, s a fővárosba szökött. — **Hirtelen halál.** *Rónay* Mihály női szabó ma éjjel *Vas-utca* 7. sz. alatti lakásán hirtelen meghalt. — *Szlantnyka* János napszámos a *Külső-Váci-ut* 102. számú ház előtt hirtelen rosszul lett s meghalt. — **Razzia.** A IV. kerületi kapitányság területén ma reggel a rendőri felügyelet alatt álló leányknál razzia! tartott a rendőrség s ez alkalommal négy olyan egyént állított elő, akik ezen leányok keresetéből élnek.

x **Boldog újévet** és számos látogatást kíván *Rujder* Sándor kávész. *Podmaniczky-utca* 37.

x **Felhívjuk olvasóink** figyelmét *Herczeg* és *Horvát* Budapest, *Kerepesi-ut* 52. szám alatt, az „*Adria*“-szállóval szemben létező nődivat-áruházára.

x **Régi képek** javítását, nemesi czimerek, dekorációk, arcképek és mindenemű festményeket készít *Linhart* Vilmos Budapest, *Hunyady-utca* 27. Telefon 58-83.

x **Felhívjuk t. olvasóink** figyelmét *Kálmán* Adolt *Kerepesi-ut* 57. (Luther palota) alatti áruházára.

Beifeld Bankház Budapest

Károly-körút 1. szám.

Vesz és elad sorsjegyeket, értékpapirokat és állampapirokat a napi áron, *reszletfizetésre*; beváltja a *kisorsolt sorsjegyeket*. — *Fénkölcönt* nyújt mindezenemű sorsjegyekre.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZÉT.

* **Canio** A m. kir. Operaháznak van egy vizsgálató tudata. Ha nagyon rosszul fognak végződni pénzügyi eredményei, még mindig sikerrel használhatja a kis hirdetésekét:

Francia, angol, olasz és német órákat ad egy előkelő intézet este 7 órától 10-ig. *Leczképenz* megegyezés szerint. Tudakozódhatni *Andrássy-ut* 22.

Tegnap az egyhangú repertoár változtatásának kedveert a *Piros czipők* előtt angol nyelven hallgattuk meg a *Bajazzok*-at, *Brozel* tenoristával. *Prevost*, *Broulik* hétszámra ingyen huzzák a fizetésüket, pótléknak ide szerződttették *Bochnisek*-et s vendégül idehozzák *Brozel* urat. Ha

valami különösen érdemes művész lenne, szavam se lenne miatta. De igen közepes értékű énekes, erős középhangokkal s az ugynevezett elkiáltó énekmodszerral, mert hangja h-ig már nem képes haladni rendes hangvétellel. Azt mondják, vendégzereplésének jogosultsága ebben leli magyarzatát, hogy *Tristan*-t előadathassák. Nos, *Tristan*-nak értelme volt *Burian*-nal, de hogy akárhogy előadják, arra igazán nincs szükség. És minek? Az operaház most időszerű előadásokat rendez. Két hétig agyoncsépele az egyik darabot, aztán a másikat s *Órdög* *Róbert*et meg a *Bajazzok*at csupán a „*Piros czipők*“ és a „*Szerelmi Kaland*“ kötik össze, jelezvén, hogy csak egy van állandó a világon: ez emberi érdek. Ad vocem emberi érdek. A tegnapi „*Piros czipők*“ előadásán olyan ballet csillagok feltűnését láttuk, a kiknek szerephez való jutása a *Mader-Guerra* *regime*-nek enyhe szóval kifejezve is: illetlen voltát bizonyítják. *Koós* Margit előre tolása, mintha *Máder* igazgató előnyét magyaroznák a megbukott *Keglevich* intendáns fölött. Ezuttal csak röviden figyelmeztetem *Máder* urat a *Nopcsa* esetre.

(f. l.)

* **Gróf Hochberg** intendáns lemondása. A berlini udvari színháznak intendánsa, gróf *Hochberg* benyújtotta lemondását. A lemondást elfogadták s a színháznak felügyeletével ideiglenesen *Hülse*n wiesbadeni intendáns bízta meg.

* **Dohnányi** itthon. A VI. filharmoniai hangversenynek legfőbb érdekessége lesz, hogy kitűnő hazánkfia, *Dohnányi* Ernő zongoraművész és zeneszerző külföldi utjából visszajön hozzánk, hogy legújabb szífoníájának bemutatásán jelen legyen. A kiváló művész szífoníáját nagy érdeklődéssel várják, mert ez a legnagyobb zenekari alkotása a fiatal zeneszerzőnek. *Berlioz* „*Korzar*“ nyitányát is hallani fogjuk hangversenyen, valamint a *Bach* „*Brandenburger Concerto*“-jét. Nagyban emeli az est érdekességét, aki *Liszt*-nek *Es-dur* zongoraversenyét fogja előadni. *Jegyek* *Méry* Béla zeneműkereskedésében kaphatók (*Andrássy-ut* 12.).

* **Korona Színház.** A vasárnapra jelzett *Hamis eskü* bemutatóját az igazgatóság január hónap első hetére halasztotta. Utánna az *Asszonyok a káosznydában* című bohózat kerül legelőször bemutatásra, majd pedig az *Adorján* *László* *A keztyű* című vígjátéka, amelynek fő szerepét *Dulies* *Mariska* játssza.

* **Színházak műsora. Kedd, december 30.** Nemzeti színház: *Monna Vanna*. Operaház: *Berlinghen* *Götz*. Vigaszínház: A doktor ur. Népszínház: *Bob herczeg*. Magyar színház: *Niniche*. *Uránia*; A megváltás.

Szerda, december 31. Nemzeti színház: *Karácsonyi álom*. Operaház: nincs előadás. Vigaszínház: *Loute*. Népszínház: *Bob herczeg*. Magyar színház: *Niniche*. *Uránia*; A megváltás.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Az első házasságtörési hümpér.

A büntetőtörvény életbeléptetése óta mindössze három ízben volt csak alkalma a hazai bíróságoknak házasságtörési hümpérral foglalkozni, érdemleges ítéletet azonban ilyen büntényben egy esetben sem hozott a bíróság, mert azok a felek részéről a főtárgyalások előtt visszavonattak.

Ma volt az első eset, hogy a bíróság házasságtörési perben érdemleges ítéletet hozott. Maga az eset a következő:

Reisz *Dezső* szolnoki gabonakereskedő 1894. ben boldogtalan családi élete miatt elhagyta nejét, ki ollen válóperet indított. Hogy a válóper akadályokba ne ütközzék, a szolnoki törvényszék előtt elismerte, hogy házasságtörést követett el neje ellen, mert valami üz. *Roth* *Mór*né szül. *Brauss* *Katalinnal tiltott szerelmi viszonyt folytatott*, kitől időközben gyermeke is született.

Ezen vallomása alapján a királyi Kuria ki is mondotta a válást. egyben elmarasztalta őt évi 1200 korona nőtartási és 900 korona évi gyermektartási kötelezettség teljesítésében is.

Amint *Reisz* *Dezső* né a jogerős kuriai ítéletről értesült, férje *Reisz* *Dezső* ellen házasságtörés vétsége címén feljelentést adott be a budapesti büntető bíróságnál, melyet *Nagel* bíró a mai napra tűzött ki tárgyalásra. A panaszoszó képviselőtében dr. *Weisz* *Ödön* ügyvéd jelent meg, a vádlott férjet dr. *Erdélyi* *Sándor* ügyvéd védte.

Tanának egyedül *Kecskeméthy Lipót* dr. nagyváradi főbíró volt berendelve, ki a házasságtörési viszonyból született gyermek anyakönyvezéséről tett, a vádlottra nézve terhelő vallomást, amennyiben őt arra akarta bírni, hogy ne vezesse be mindaddig a leánygyermeket az anyakönyvbe, míg a válás ki nem mondatik, hogy így aztán az *később törvényes születésűnek legyen bejegyezhető.*

Horváth Zoltán ügyéségi megbízott indítványára felolvasták ezután vádlottnak a szolnoki törvényszék előtt tett vallomását, mely után Nagel bíró a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította.

A perbeszéd után a bíró kimondotta az ítéletet, mely szerint Reisz Dezső *bűnösnek mondatik ki a házasságtörés vétségében* és ezért 8 napi fogházbüntetésre, valamint a felmerült 250 korona perköltségek megfizetésére ítéltetik. Vádlott és véldője felebbezték.

§ **A becsapott automobil.** *Lipthay* Guido cs. és kir. kamarás, szolgálaton kívüli honvédszázár főhadnagy a múlt év augusztus 17-én egy 3300 forint értékű automobil vásárolt a Velodrom budapesti kerékpáriskola vállalatától. A vételárát váltóban fizette le a kamarás. Pár nap múlva azonban az automobil berobogott Prajzák Zsigmond ékszerész udvarára, csak hogy akkor nem a kamarás vezette, hanem Breuer Dávid hordár, akit Lipthay azzal bízott meg, hogy zálogosítsa el 500 forintért a prűskölő járművet. Elkövetkezett az idő, amikor a vételár fejében adott váltó lejárt, de a kamarás ur nem tudott fizetni. A Velodrom vállalat pedig, mely időközben megtudta a gyász sorsra jutott automobil sorsát, feljelentette Lipthay Guidót cs. és kir. kamarás sikkasztás bűntette miatt, azzal vádolván őt, hogy mindaddig, amíg vagyoni viszonyai tekintetében a kamarás urról az információkat be nem szerezte, ez nem volt jogosítva az automobillel szabadon rendelkezni s így elzálogosítani. Meg volt ugyan engedve Lipthaynak, hogy használhassa a kezelés begyakorlása céljából az automobil, de ezt eladni, vagy elzálogosítani nem volt szabad. A törvényszék vádlatára ez alapon Lipthay Guidót vád alá helyezte sikkasztás bűntette miatt. Ma volt ezen ügyben a főtárgyalás *Cseke* bíró elnökelete alatt. A tárgyaláson, melyen a vádat dr. *Varga* kir. alügyész képviselte, a vádlottat pedig dr. *Vaisz* Sándor ügyvéd védte. Lipthay azzal védekezett, hogy ő egy kész adásvételi szerződést kötött a Velodrom-vállalat cégvezetőjével, *Farkas* Lajossal. Ez alkalommal egy vétel-levelet is állítottak ki, melyben határozottan benne volt, hogy a vállalat eladta neki a kérdéses automobil. Hogy ez egy perfekt adásvételi ügy volt, igazolja még azon tény is, hogy *Farkas* Lajos cégvezető még gratulált is, mivel belépett az automobilisták gárdájába. Tagadta, hogy bármiféle szóbeli kikötések lettek volna a tulajdonjog fenntartására nézve addig, amíg a cég az ő vagyoni viszonyai felől be nem szerzi a kellő információkat. Vételár fejében átadott egy váltót, melyen ő és felesége voltak aláírva. Ezt a váltót az eladó vállalat el is fogadta. Mindezek alapján ő teljes joggal hibette magát az automobil tulajdonosának s így meg volt erre nézve a szabad rendelkezési joga is, mert azon esetre, ha csak használta volna vette volna át a gépet, használati díjat kellett volna csupán fizetnie, s nem pedig egy 6600 koronás váltót adnia. — Ezután a tanúk kihallgatására került a sor.

Dr. *Varga* kir. ügyész, miután bebizonyította, hogy itt egy befejezett adásvételi szerződés esete forog fenn, a sikkasztás vádját eléjtette s ennek alapján ez ügyben a királyi törvényszék *bezüntető végzést hozott.*

A székelyföldi vasutakról.)

A székelyföldi vasúthálózat kiépítéséről a *Magyarság* idei 299. számában, *Bényei* Zsigmond ur tollából, egy figyelemre méltó közlemény jelent meg. Anélkül, hogy a közlemény értékét, és jelentőségét leszállítani akarnám, mégis kénytelen vagyok annak kiegészítése érdekében egy pár észrevételt tenni.

Kétségtelen, hogy a Mádéfalvától Szászrégenig kiépítendő vasut által az egész erdélyi részekben a körvasutak *stratégiai fontossága*, tekintettel a gyulafehérvári központra, *teljes befejezést nyer.*

Meg kell azonban jegyeznem azt, hogy az erdélyi részek, egy keleti nagy hadjárat esetében, délkelet- és észak felől, tekintettel a Kárpát-hegylánczolat áthághatatlan körvonalaire, maga a természet által stratégiailag annyira védve vannak, hogy a már teljesen felfegyverzett ellenséges kőhatalmak *Magyarországot — Erdély felől támadni nem fogják*, mert kívülről nagy tömegeket a Kárpátokon át Erdélybe bevezetni,

*) A székelyföld egyik kiváló politikásától vetjük e sorokat.

azokat élelmezni, és azokkal támadólag fellépni: *aránytalan vér- és pénzdíjazatokba kerülne.* Ellenben az erdélyi részekből a már végrehajtott erdélyi körvasutak vonalain: Borgo-Prundnál, Tölgyesenél, Gyimesnél, Uznál, Ojtoznál, Predeálnál, Verestoronynál, és a szurduki szorosnál a gyulafehérvári központból a körvasutakon az ellenséget a Duna mellett egész Romániában és Beszarábiában támadni és zaklatni lehet.

Tehát az erdélyi körvasutak *nem annyira védelmi, mint inkább támadó jelentőséggel és fontossággal bírnak.*

Bényei Zsigmond cikkiró ur szíves volt jelezni, a héjasfalva—székelyudvarhelyi helyi-érdekű vasutnak is a Csik- és Gyergyó közötti vizválasztóig leendő kiegészítését és ezáltal a már kész körvasutba való bekapcsolását.

Igen helyesen tette, mert annak kiegészítése és elsőrangú vasuti vonallá leendő kiépítése az összes székelyföldi vasuti vonalak között kereskedelmi szempontból a legfontosabb. Miért? Azért, mert Oroszországnak Beszarábián keresztül Európa közepébe, ez lenne a legrövidebb vonala; és mert a Csik- és Gyergyó közötti vizválasztótól egész Budapestig a Sikaszó, Nagyküküllő és Marosvölgyén le, egyetlen vizválasztó hegy sincsen egész Budapestig, mert a Maglód és Menda környékén levő halmos vidék vizválasztó nagyhegyeknek nem nevezhető: és mert a Csik- és Gyergyó közötti vizválasztótól Székelyudvarhely felé kiépítendő kereskedelmi fővasutvonal Tövisig 60 kilométerrel rövidebb, mint a Gyergyótól Szászrégenen át a Marosvölgyén Tövisig kiépítendő elsőrangú körvasut; ha pedig Oroszország átmeneti kereskedelme Brassó felé tereltek Mádéfalváról, ez a vonal egy pár száz kilométerrel hosszabb Tövisig, mint a Székelyudvarhelyen át Tövisig kiépítendő fővonal.

Szóval Oroszország átmeneti kereskedelme Mádéfalvánál zsák-utczába kerül, akár Brassó, akár Marosvásárhely felé tereltek, és csakis Székelyudvarhely felé terelhető legrövidebb vonalra; mert a dolog természeténél fogva az átmeneti kereskedés idegen területen mindenütt a legrövidebb vonalat használja fel legszívesebben.

Egy székely.

BUDAPESTI TÖZSDÉK.

Gabonatözsde.

Készárúüzlet.

Nem várt senki az év utolsó napjaival élénkebb üzletet, nem tartható tehát a lanyha hangulat mérvadólag. A malinok kihaszalják azért a helyzetet ahogy tudják, és vásárolnak olesón amit kapnak. Kínálat ma nem volt nagy, mert a vasuti hozatalokból nem igen tellet. Elkelt 8000 mm. buza 5 fillérrel olcsóbb árakon.

Folyó hó 28-án este 6 órától 29. este 6 óráig

	érkezett	elment
buza	12697 q.	— q.
rozs	712	—
árpa	2193	864
zab	610	—
tengeri	776	—
répeze	—	—
liszt	1	14452
korpa	—	3395

Határidőüzlet.

Lanyha volt ma is a határidőpiac. Az enyhe időjárás, és a nyomott készárúüzlet megteszi itt gyorsan a hatást, mert a bizalom amugy sem nagy az áremelkedés iránt. Különös ugyanis az a körülmény, hogy a „játék” még mindig a „nagy termék” hatása alatt áll, ez alól nem tud szabadulni, és ha lassan — félve emelkednek is az árak, a legkisebb okéleg a visszavonulásra.

Délben jegycr :

Áprilisi buza	7.61—7.62
Áprilisi rozs	6.62—6.63
Áprilisi zab	6.15—6.17
Májusi tengeri	5.71—5.72

Ertéktözsde.

Előzőzsde. Osztr. hitel 680.50, magyar hitel 719.50, aranyj. —, korona 97.92½, leszámítoló —, jelzálog —, rimamurányi —, államvasut 683.50, déli vasut —, alpesi —, márka —, városi villamos —, ipar és kereskedelmi bank —, közuti vasut —.

Zárlat. Osztrák hitel 680.75, magyar hitel 719.—, 4 százalékos arany —, korona 97.95, leszámítoló —, jelzálog —, rimamurányi —, államvasut 684.25, déli vasut —, Alpesek 373.—, márka —, városi villamos —, ipar- és kereskedelmi bank —, közuti vasut 628.50.

REGÉNY-CSARNOK.

Bűnösök a hálóban.

— Angol bűnügyi regény. — (23)

Írta: Lynch Lawrence.

XVI. FEJEZET.

Mig azon törték a fejüket, ugyan miféle célt tűzött maga elé — mert hogy a henye élet őt kielégítse, azt ki se gondolta, — ő maga már régen határozott s azt a hajlamát követte, mely természetesen a legnagyobb sikerrel kecsegtette.

Az ok a következő volt: *Ügyvédi* tevékenységének első heteiben egy öregebb kollégája egy szegény ember ügyét bízta rá, ki azzal volt vádolva, hogy megölte feleségét. Ahelyett azonban, hogy a rendelkezésére bocsátott adatok alapján pompás védelemre készült volna, minden éleslátását arra használta fel, hogy kliensének bűnösségéről vagy ártatlanságáról maga bizonyosodjék meg.

Egy hét leforgása alatt már a tények oly halmazának birtokában volt, melyeknek fölhasználása a legkiválóbb tikos rendőrök minden ügyességét kívánta s a kutatások olyannyira leköltötték és igénybe vették, hogy azidőt egyáltalában semmi sem érdekelte.

Mikor a kutatást befejezte, fölkereste a rendőrkapitányt, hogy neki fáradságának eredményét föltárja. Az volt a következménye, hogy huszonegy óra leforgása alatt az igazi gyilkos nyomára jöttek s átadták az igazságszolgáltatásnak, az ártatlan vádlottat pedig rövidesen szabadiábra helyezték, anélkül, hogy tárgyalásra ment volna. A bűnös felfedezése a városi rendőrség körültekintéséről és éberségéről tett fényes bizonyosságot, *Drexel* Roger pedig szép esőndben élte legszebb diadalát ünnepelte. Megtalálta hát tulajdonképeni hajlamát, azt a mezőt, amelyen — amint érezte, tudta, — nagyot fog teremteni.

Az ő viszonyai közt az új pályán teljesen a maga ura lehetett; előjárója nem volt, nem kellett pénzért dolgoznia, vagy előjárójának parancsát teljesítenie. Nem is volt más óhajta, hogy mint detektív nagy nevet szerezzen, ám eseteit maga választotta meg és úgy járt el, amint jónak vélte. Mielőtt terve megérték volna, egy második beszélgetés alkalmával a rendőrfőnökkel közölte azokat. Ez a tehetséges embert legott csudálni és becsülni kezdte; *Drexel* feltételeit habozás nélkül elfogadta, biztosította, hogy a rendőrség a kutatásnál rendelkezésére áll és megígérte, hogy kutatásainak eredményét azonnal, legjobb tudása szerint fölhasználja.

Drexel mindenekelőtt arra törekedett, hogy ismeretlen maradjon s nevével ne árulja, mert tevékenysége különben lényegesen megnehezül. Mindenért, amit tesz, a rendőrséget illeti a felelősség, de a jutalom is. Ő a jutalmat magában az eredményben kereste.

Igy volt tehát *Drexel* Roger, akiről a világ azt hitte, hogy henye, dologtalan életet folytat, valóban egy igen tevékeny tikos rendőr. Amikor vele először a halálra ítélt czellájában találkoztunk, már két év óta az új hivatást üzte, amely sokszor egész véletlenül majd ide, majd oda szölitotta. Ha rövidebb vagy hosszabb idő múltán föl-fölbukkant barátai és ismerősei körében, mindenha szívesen fogadták, mert szerették, becsülték őt általában.

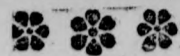
Payne Madeline és *Drexel* Roger mindjárt ismeretségök kezdetétől a legőszintébb bizalommal voltak egymás iránt s lelki közösségük annál inkább nőtt, minél gyakrabban érintkeztek egymással. De még maga *Raiston* asszony is a legnagyobb szeretettel csüngött a szeretetreméltó fiatalemberen s *Roger* mindig szívesen látott vendég volt *Lord* ur házában. Így történt, hogy mikor *Moina* új barátjánél egyszer látogatásban volt, *Drexellel* ott találkozott. Az nap épp nagyon sietett s bár úgy rémlett, hogy a szép lányt, kit *Madeline* neki bemutatott, látta már valahol, hirtelenében nem jutott eszébe, hol találkozott vele.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos:

A „MAGYARSÁG” lapkiadó-vállalat.

Telefon szám: 154.

0000 SZEGÉNY CSELÉD 0000

megérdemli, hogy a rémhideg és a szent ünnep beálltával egy kis ajándékot adjunk neki. Erre egyedül a mi áruházunk alkalmas, nálunk kapható.

- 1 vég 30 rőtűs Duna vászon 5.50
- 1 éia Herceg vászon 6.25
- 1 Székely vászon 6.10
- 1 éia lepedő vászon 5.-
- 1 Bőr vászon 7.20
- 1 RRK. Chiffon 6.90
- 1 Ék. Chiffon 6.90
- 1 30 röt ezéna kanavász 3.95
- 1 30 nagyon finom 5.75
- 1 30 legfinomabb 7.25
- 1 egyhuzatra való csinvat 7.50

- 1 vég Menyasszony vászon 7.75
- 1 Iriandi vászon 6.90
- 1 tolihuat fehér 30 röt 6.50
- 1 sarga, kék, rozsmaszinben 6.50
- 1 tezt tégvásvon pohárúró 1.75
- 1 asztal készlet, jó minőségű fehér és színes 1.75
- 1 készlet ajour széllel valódi damaszt 3.50-4.00
- 1 ablakra való csipke függöny 3.50
- 1 ablakra való szövet függöny 1.75

Előnyös árak.

- 3 érb egy 66 asztalterítő (1 készlet) 5.10
- 1 finom selyemnyú Clot v. Casimir paplan 1 remek angol ruha 1 legújabb Costum kabát és alj 15 röt és feljebb 6.75
- 1 finom atlas paplan 1 legfinomabb 9.-
- 1 Fodorral mindig 4 fittal drágább. 10.-
- 100sr és tengerifü ágycetők a legjobb kivitelben mérték szerint készítenek.

- 1 gyönyörű selyemruha 25 rötől
- 1 remek angol ruha 16
- 1 legújabb Costum kabát és alj 15 röt és feljebb 7 rötől
- 1 kockás ham doubigallér 14
- 1 vattas finom posztó gallér 14
- 1 női tavaszi kabát 12
- 1 legi. anyagból készült Paleó 5
- 1 leányka felsőkabát 5
- 1 selyem Pluch kabát 20

Megjegyzés! Vidékre minden csomagot, mely 10 rötöt meghaladja portó és csomagolás mentesen küldjük. **Megjegyzés!**

20 forint után 3% pénztári engedményt adunk. Áruink jóságáért régi jó hírnevünk szavatol, meg nem felelő árut szívesen vissza veszünk. — A felsorolt cikkekbel mintákat nem küldhetünk, mert a rendelések szétküldése maga is minden időnköt igénybe vesz. — Brocat bál belépő 2.75. Selyem menyasszonyi ruha 25 röt. Gyászruha-kelmékben óriási választék. Alapított 1895. **HERCZEG és HORVÁT** női-divat vászon és confectió nagy áruház Budapest, VII., Kerepesi-ut 52. szám

SZINHÁZAK.

Szerda, 1902. december 31-én

M. kir. Operaház.

Zárva
Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.

Karácsonyi álom
Kezdeté 5 órakor.

Népszínház.

Bob herceg
Kezdeté 6 órakor.

Vigszínház.

A doktor ur
Kezdeté 131 8 órakor.

Magyar színház.

Niniss
Kezdeté 6 órakor.

URÁNIA

A megváltás
Kezdeté 7 órakor.

FOLIES CAPRICE.

VI. Révai-utca 18.
Igazgatóság: LEITNER és KELETI.
Ma este 9 órakor

Egy óra az anyakönyvi hivatalban

Bohózat. Irta: Caprice. 10 órakor!

Ejjeli szolgálat

Bohózat a vasuti életből. Irta: Forgalmista. 10 órakor!

Végül 11 órakor:

A városi lakás.

Bohózat. Irta: Le Petit. --- Uj magánjelenetek.
A remek télikertben reggeli 5 óráig Munczy Lajos hírneves zenekara játszik.

1 röt 20 kr. egy öltöny ruha

vegyi úton való tisztítása, vasalása és javítása.

Csakis a budapesti elismert legjobb híru javító és tisztító intézetben

SPITZ és DEUTSCH

73. Vörösmarty-utca 73.

Mérték szerinti megrendelések a legolcsóbb és legfinomabb angol szövetből 24 óra alatt készülnek.

!Saroküzlet!

KARÁCSONYI VÁSÁR!

Kiselejteziünk teljes jó karban, kis égetési hibák miatt remek szép készleteket

mezés olcsó áron november 30-ig

Komplet 6 személy és dusan aranyozott, díszes kivitellű és hávomssor égetett

Étkező, elegáns 1 röt 3.50 Rococo teakészlet 1 röt 3.50
Étkező, modern 6.50 Rococo, kávé 3.50
Rococo díszes, csak 1 röt 8.50 Rococo, mocca 3.50
Mosdó komplet 1 röt 5, 8, 10 Üveg-szervis 7.50

Díszes rococo, 12 személyes étkező 20, 25 és 35 forint.

Függőlámpák minden áron, mintán raktárunkat teljesen felszattjuk.

Ortner Rezső és Társa

Teréz-körút 32., saroküzlet.

Vidéki rendelésnél kérjük a vasutállomást.

RUJDER-kávéház

Podmaniczky-utca 37. Csengery-utca sarok.

Ma és minden este,

valamint vásár- és ünnepnap délután a közkedvelt

Balázs Pista hangversenyez.

A villamosság csodája!

? ? ?

A legszebb karácsonyi és újévi ajándék egy

Villamos zseblámpa,

mely egy gomb megnyomása után azonnal gyönyörű villamos fényt áraszt. Nem robban, nem tűzveszélyes. Elegáns, kényelmes, praktikus és tartós, minden háztartásban nélkülözhetetlen.

Ára 4 korona.

Tartalék-telep, melyet bárki maga a lámpába helyezhet 1 korona 20 fillér.

Csakis a pénz előleges beküldése mellett szállítja bérmentve

AUFFENBERG J.

Budapest, VII. ker., Klauzál-utca 29. szám.

Nem tetszőt mindenkor kicserélek.

Első budapesti kávémagazin szétküldési osztálya

KÁVÉ

tartós vászonzacskóban.

- 4 1/2 kl. Cuba kávé forint 7.50
- 4 1/2 kl. Mocca " forint 7.50
- 4 1/2 kl. Jáva " forint 7.50
- 4 1/2 kl. Gyöngy kávé forint 7.50
- 1/4 kl. Császár keverék tea forint 1.50

Belák István Budapest.

VII. kerület, Rottenbiller-utca 4. szám.

KLEIN MÁRTON

szobafestő.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a legmodernebb kivitelben készítek díszlet, szobafestő és mázó munkákat pontosan a legutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

KLEIN MÁRTON

Budapest, Csengery-utca 71.

32 **koronáért készít divatos öltönyt vagy télikabátot remek szabásban**

BLUM A. férfiszabó

Budapest, VII., Szövetség-utca 28/a. szám.

Csak 6 korona

az ára --- míg a készlet tart --- 4 kilo sajtolás közben megsérült legfinomabb illatos TOILETTE SZAPPANNAK. Küldi utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett

BLOCH I. BUDAPEST,

VI. ker., Vörösmarty-u. 73. szám.

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYU FÉRFI ÉS FIURUHA-ÁRUHÁZ.

Téli kabát 12 röt)	Raglan és Derby 12 röt)
Sacco öltöny 12 .)	Atmeneti double kabát 14 .)
Jaquet 20 .)	Gazdászati kabát 8 .)
Ferencz József öltöny 25 .)	Vadászkabát szörme béléssel 18 .)
Salon 28 .)	Városi bunda 40 .)
Frack 30 .)	Utazó 35 .)
Smoking 20 .)	Bőr kabát 25 .)
Nadrág 4 .)	

bársony, Piquet- és divatszövet-mellények.

LUKÁCS GYULA férfi-szabó

ezelőtt KRAUSZ LIPOT FIA

Budapest, Kocsuth Lajos-utca 13. sz. (az Úrvári-kávéház mellett)

Dus választék fiu- és gyermek-ruhákban!

Mérték szerinti megrendelések jutányos áron eszközöltetnek. Vidéki megrendelések pontosan és lelkismeretesen eszközöltetnek. Minden darabon a szigoruan szabott ár látható! Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

